

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobce: **S. O.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
Nad Štolou 936/3, Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2018, OAM-34/ZA-ZA12-VL16-2018,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 22. 8. 2018 domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného (dále také „správní orgán“), kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).
2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný zabýval důvody pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, existencí důvodů pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 13 cit. zákona a pro udělení humanitárního azylu ve smyslu

§ 14 cit. zákona, dále se zabýval důvody pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a cit. zákona a konečně i existencí důvodů pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b cit. zákona. Dospěl přitom k závěru, že v případě žalobce není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jak jsou předvídány výše citovanými ustanoveními zákona o azylu.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

3. Žalobce označil napadené rozhodnutí žalovaného za nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího správního řízení. Celé řízení bylo dle jeho názoru jednostranné a neobjektivní a žalovaný porušil svou povinnost postupovat řádným procesním postupem v souladu s právním řádem ČR a se zásadami a principy činnosti správních orgánů, rozhodnutí odůvodnil nedostatečně a zákon vyložil chybně.
4. Žalobce namítl, že informace MV nejsou aktuální, přestože by správní orgán při rozhodování z aktuálních informací o zemi původu vycházet měl. Připomněl, že o mezinárodní ochranu požádal proto, že mu na Ukrajině hrozí reálné nebezpečí a vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu válečného konfliktu v zemi a existence problému s dodržováním lidských práv. Zdůraznil, že na Ukrajině dochází k porušování lidských práv, zastrasování a pronásledování odpůrců ruské a ukrajinské politiky a že Rusko separatisty podporuje a posílá svoje vojáky válčit na Ukrajinu. Poukázal na zveřejnění nových informací organizace Amnesty International ohledně konfliktu na Donbasu, a jimi shromážděné důkazy o mnohdy brutálním mučení unesených civilistů proruskými separatisty a silami věrnými Kyjevu. Dle zmíněné organizace představuje život na Ukrajině nebezpečí pro lidi s proruskými pohledy, komunisty a obyvatele Donbasu.
5. Žalobce uzavřel a zopakoval, že se na Ukrajinu vrátit nemůže, protože mu tam hrozí reálné nebezpečí a vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Má strach o svůj život, neboť bezpečnostní situace se zhoršuje.
6. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek a setrval na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí, na které odkázal, a navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal i na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce a informace o zemi původu, které považuje za zcela dostatečné. Má zato, že zjistil skutečný stav věci, že případ posuzoval ve všech souvislostech, že se zabýval všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, a že si opatřil potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí.
8. Uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je jeho obava z krutého jednání a zacházení pracovníků Služby bezpečnosti Ukrajiny (dále jen „SBU“) a vojenské prokuratury spojené s jeho členstvím ve Straně regionů a sexuální orientací, obava z možného trestního stíhání, ale i snaha o legalizaci dalšího pobytu na území ČR poté, co dne 24. 12. 2017 obdržel výjezdní průkaz platný do 14. 1. 2018.

9. V reakci na žalobní námitky žalovaný vyslovil přesvědčení, že zjistil dostatečně skutkový stav, který mu umožňoval vydat ve věci rozhodnutí, že pro toto rozhodnutí opatřil dostatečně aktuální informace o zemi původu (viz strana 5 napadeného rozhodnutí), že dokazování provedl podrobně a úplně a že se zabýval všemi okolnostmi případu tak, jak má na mysli zákon, v napadeném rozhodnutí srozumitelným způsobem odůvodnil, proč není možné žalobci udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Připomněl, že pokud jsou námitky pouze v rovině obecného nesouhlasu s rozhodnutím žalovaného, za takové situace nelze v souladu s ustálenou judikaturou tvrdit, že by bylo provedené dokazování nedostatečné a skutková podstata neměla oporu ve spise. Je to právě žalobce, kdo má v řízení o mezinárodní ochranu povinnost tvrzení. Žalovaný je toho názoru, že pro to, aby žalobce mohl tuto svou povinnost splnit, učinil maximum. Během poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 17. 1. 2018 měl možnost uvést důvody, pro které žádal o udělení mezinárodní ochrany. Při konaném pohovoru mu bylo umožněno, aby uvedl i další skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v potaz během posuzování jeho žádosti, a to včetně možnosti doložit doklady, které by jeho tvrzení podpořily.
10. Žalovaný uvedl, že posuzoval jak obavu žalobce z pronásledování SBU za separatismus, tak také jeho vztah k sexuální menšině. K údajnému vyhrožování z trestního postihu i fyzických napadení dodal, že nelze dospět k závěru, že by jednání bezpečnostních složek dosahovalo takové intenzity a systematičnosti, aby v žalobci mohlo vyvolat opodstatněnou obavu z pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Pokud jde o sexuální orientaci žalobce, žalovaný odkázal žalovaný na Výroční zprávu Human Rights Watch Ukrajina 2018 ze dne 18. ledna 2018, která uvádí, že Ukrajina podnikla několik významných kroků ke zlepšení ochrany a začlenění LGBT osob. V této souvislosti poukázal na odstavec 40 a 41 usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2018, čj. 42 Az 6/2017-84. Žalovaný poznamenal, že žalobce navíc uvedl, že v jeho okolí nikdo nevěděl o jeho orientaci, potvrdil také, že dle zákona mu pro jeho orientaci na Ukrajině nic nehrozí.

IV. Jednání před soudem

11. Při jednání před soudem žalobce přednesl obsah podané žaloby a připomněl, že o mezinárodní ochranu požádal proto, že mu hrozí reálné nebezpečí ohrožení zdraví a lidské důstojnosti. Dále sdělil, že v červnu letošního roku se dozvěděl nové okolnosti z dopisu, který obdržel od své matky, která žije na Ukrajině v Luhanské oblasti ve městě Ščastie (kde žil i žalobce), a ty podrobně popsal. Uvedl, že její matka v dopise žádá, aby se na Ukrajinu nevracel, protože mu tam hrozí nebezpečí, že se jí pracovníci bezpečnostních složek v roce 2018 i 2019 dotazovali, kde žalobce je, že vyšetřují trestný čin, který se ho týká, že bylo žalobci doručeno předvolání k výslechu na policii, že byla u jeho matky provedena domovní prohlídka a že jí bylo sděleno, že mají svědectví o tom, že žalobce byl členem teroristické skupiny Sebeobrana města Ščastie. Dále žalobce popsal výhrůžky a nebezpečí, které mu hrozí z důvodu jeho odlišné sexuální orientace a o kterých se matka v předmětném dopise rovněž zmiňuje. Žalobce v této souvislosti poukázal i na zprávu a příklady o zločinech z nenávisti kvůli odlišné sexuální orientaci, ke kterým došlo v roce 2018 na Ukrajině zpracované veřejnou organizací LGBT Center pro lidská práva „Náš svět“. Závěrem žalobce uvedl, že v současnosti není schopen prokázat svou nevinu ve vyšetřování trestného činu, z něhož je na Ukrajině obviněn, že má strach z násilí ze strany ukrajinských vojenských orgánů a že bude podroben vyslýchání a ponižování.

12. Na podporu svých tvrzení žalobce současně předložil listiny, tj. dopis od matky ze dne 5. 6. 2019, oznámení ze dne 8. 10. 2018 a ze dne 1. 4. 2019 o předvolání žalobce k výslechu v trestním řízení, listinu s textem, na němž je žalobci vyhrožováno, a zprávy o zločinech z nenávisti, ke kterým došlo v roce 2018 na Ukrajině a které byly zpracované veřejnou organizací LGBT Center pro lidská práva „Náš svět“. Obsah těchto listin žalobce podrobně přednesl, soud je v průběhu jednání konstatoval, přičemž za pomoci přítomné tlumočnice ověřil jejich překlad.
13. Pověřená pracovnice žalovaného odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Po nahlédnutí do žalobcem při jednání předložených listin a seznámení se s nimi setrvala na argumentech a procesních návrzích žalovaného.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Po projednání věci dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
15. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobce podal dne 13. 1. 2018 žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany v České republice. Dne 17. 1. 2018 poskytl údaje k podané žádosti, kdy za důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl kruté zacházení a pronásledování pracovníků SBU a ze strany vojenské prokuratury, kdy byl pod vlivem psychického a fyzického nátlaku ze strany těchto struktur s možností protiprávního odnětí svobody v budoucnu.
16. Téhož dne s ním byl proveden i pohovor. Při něm uvedl, že v průběhu posledních deseti let žil ve městě Sčastie v Luhanské oblasti. Na Ukrajině má rodiče, nevlastního otce a bratra. Z vlasti vycestoval dne 30. 7. 2016 autem do Polska. Do České republiky přijel z Polska začátkem prosince 2016 poté, co se na seznamce seznámil s kamarádem, pobýval zde nelegálně a po dvou policejních kontrolách nyní musí vycestovat do vlasti. K dotazu správního orgánu, proč nepožádal o mezinárodní ochranu dříve, uvedl, že o této možnosti nevěděl. Ke svému odchodu z vlasti uvedl, že v únoru 2016 přišli k němu do bytu pracovníci SBU a vojenské prokuratury, prohlédli byt, nasadili mu pouta a na hlavu dali kuklu a odvezli jej do sklepní místnosti nějaké budovy. Tam mu ukázali foto potvrzující jeho účast na shromáždění proti nově zvolené ukrajinské vládě na podporu nové Luhanské nezávislé republiky. Žalobce to neodmítl, a proto mu začali nadávat do separatistů a vlastizrádců. Bylo mu sděleno i to, že v jeho telefonu našli důkazy o tom, že si dopisoval s osobami odlišné sexuální orientace, a protože proti tomu také nic nenamítl, začali mu nadávat a fyzicky jej napadli, načež omdlel. Druhý den ráno jej odvezli na městské oddělení policie. Tam s ním vyšetřovatel sepsal protokol, protože v něm však nebylo zaznamenáno, že s ním bylo krutě zacházeno, odmítl jej podepsat. Poté byl propuštěn a z důvodu bolesti po fyzickém napadení musel vyhledat pomoc urologa, který mu předepsal léky na bolest a proti zánětu. Dále žalobce uvedl, že podruhé byl na SBU a prokuratuře v červenci 2016. Tam mu znovu ukazovali svědectví občanů a fotky k jeho účasti na shromážděních a sdělili mu, že bylo zahájeno jeho trestní stíhání ve věci separatismu. Žádali po něm, aby napsal seznam lidí mající vztah k nelegálním složkám na Ukrajině a kteří se těchto shromáždění účastnili. Tuto spolupráci žalobce odmítl a bylo mu sděleno, že pokud nebude spolupracovat, že mu hrozí trest odnětí svobody na dobu tří až pěti let. Žalobce potvrdil, že vznik Luhanské republiky aktivně podporoval,

upřesnil však, že nikoliv se zbraní v ruce a že šlo pouze o mítinky. Tyto mítinky se konaly ve městě Luhansk na území Luhanské republiky. Žalobce uvedl, že byl členem Strany regionů a že pracoval v podniku, jehož ředitel byl také členem této strany a v práci jim bylo řečeno, že pokud jsou členy strany, mají se demonstrací účastnit. Na mítincích nijak veřejně nevystupoval, nijak je neorganizoval, pouze se jich účastnil. Potvrdil, že se demonstrace konaly během pracovní doby. Ze Strany regionů nevystoupil, ale dozvěděl se, že již neexistuje.

17. Žalobce dále sdělil, že v Luhansku probíhá antiteroristická operace, která od roku 2014 ještě neskončila, a že ukrajinské bezpečnostní složky se nachází v jeho městě Ščastie. Vysvětlil, že Luhanská oblast je rozdělena na okupovanou a nezávislou. Na území nově vzniklé Luhanské republiky má přátele a známé a podle nich je tam vojenský stav. K možnosti přestěhovat se do místa, které je pod kontrolou luhanských složek uvedl, že tam nemá kde bydlet a že obě tato území jsou nebezpečná, neboť tam stále probíhá konflikt.
18. K dotazu správního orgánu žalobce uvedl, že proti němu bylo vzneseno oficiální obvinění a zahájeno trestní řízení ve věci separatismu, na výsledek řízení však nepočkal, protože existuje reálné ohrožení jeho života a svobody. Žalobce vyjádřil domněnku, že byl obviněn dle právního systému Ukrajiny, tj. podle zákonů Ukrajiny, ale vinen se necítí. Uvedl, že žádné soudní jednání bez jeho přítomnosti zřejmě dosud neproběhlo. V červenci 2016 si přes internet vyhledal zprostředkovatelskou společnost, která mu zařídila vízum do EU a bez problému se dostal z města na hranice EU, konkrétně do Polska, kde strávil několik měsíců. Na podzim 2016 se přes internetové stránky seznámil s mužem, se kterým se chtěl osobně setkat, proto odjel za ním do České republiky.
19. Ke své sexuální orientaci žalobce uvedl, že ji na Ukrajině tajil, neboť o tom není dobré mluvit nahlas. Žádný organizovaný spolek hlásící se k odlišné sexuální orientaci na Ukrajině není, seznamoval se přes internet. Potvrdil, že pro jeho sexuální orientaci mu na Ukrajině ze zákona nic nehrozí. Závěrem uvedl, že by se do své vlasti vrátil, kdyby mu tam nehrozilo nebezpečí a nebyl odsouzen za smyšlené věci. Rovněž vyjádřil přání vést plnohodnotný i sexuální život s partnerem stejné orientace.
20. Žalobce během správního řízení o udělení mezinárodní ochrany ke svým tvrzením doložil účtenky z gay klubu Babylonia a gay sauny Labyrint, zaměstnanecký průkaz Luhanské energetické společnosti, lékařskou zprávu z urologie a účtenku o zaplacení kurzu češtiny.
21. V průběhu správního řízení žalobce označil za důvody žádosti o mezinárodní ochranu svou obavu z krutého jednání a zacházení ze strany pracovníků SBU a vojenské prokuratury spojené s jeho členstvím ve Straně regionů a sexuální orientací, obavu z možného trestního stíhání i snahu o legalizaci dalšího pobytu na území ČR poté, co dne 24. 12. 2017 obdržel výjezdní průkaz platný do 14. 1. 2018.
22. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Při posouzení žádosti žalobce žalovaný konkrétně vycházel z Informace MZV ČR čj. 110105/2014-LPTP ze dne 1. 8. 2014, Informace MZV ČR čj. 107318/2017-LPTP ze dne 3. 8. 2017, Informace MZV ČR čj. 107283/2016-LPTP ze dne 25. 7. 2016, Informace OAMP - Situace v zemi, Politická a bezpečnostní situace, vojenská služba, vnitřní přesídlené osoby, ze dne 22. 1. 2018, ze Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských

- práv na Ukrajině v období od 16. srpna 2017 až 15. listopadu 2017 ze dne 12. prosince 2017, z Výroční zpráva Freedom House - Svoboda ve světě 2018 – Ukrajina 2018, z ledna 2018, Výroční zprávy Human Rights Watch 2018 ze dne 18. ledna 2018, Výroční zprávy Amnesty International 2017/2018 - Stav lidských práv ve světě - Ukrajina, ze dne 22. 3. 2018, a z výnosu prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016.
23. S podklady pro rozhodnutí ve věci byl žalobce seznámen ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), dne 18. 4. 2018.
24. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, kterým žalovaný dospěl k závěru, že u žalobce není dán žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu. V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobce namítal zejména to, že informace shromážděné žalovaným nejsou aktuální, a zdůraznil, že o mezinárodní ochranu požádal proto, že mu na Ukrajině hrozí reálné nebezpečí a vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu válečného konfliktu v zemi a z důvodu existence problému s dodržováním lidských práv. Při jednání soudu pak hovořil především o hrozbě reálného nebezpečí ohrožení jeho zdraví a lidské důstojnosti z důvodu jeho odlišné sexuální orientace a vyslovil obavy z trestního obvinění a stíhání z důvodu separatismu.
25. Krajský soud na úvod předesílá, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, čj. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
26. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 nebo § 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
27. Důvody udělení azylu upravuje zákon o azylu v ustanovení § 12 tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
28. Žalovaný učinil závěr, že žalobce neuvedl takové skutečnosti, na základě kterých by bylo možno mít zato, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu. Krajský soud se s tímto závěrem ztotožňuje a doplňuje, že žalobce sice určitým, byť minimálním, způsobem vyjadřoval své politické názory ve své vlasti, neboť byl členem Strany regionů, podporoval vznik Luhanské republiky a účastnil se mítinků ve městě Luhansk. Těchto mítinků se přitom účastnil jako zaměstnanec podniku, jehož ředitel byl rovněž členem této strany a zaměstnancům tyto mítinky doporučoval. Na mítincích však žalobce nijak

veřejně nevystupoval, ani se nepodílel na jejich organizaci. Žalobcovu aktivitu tak lze vnímat jako projev politických práv a svobod a z výpovědi žalobce nevyplynulo, že by kvůli svým politickým aktivitám čelil v zemi původu tak závažným problémům, které by dosahovaly intenzity, které by bylo možno označit za pronásledování ve smyslu azylového zákona.

29. Existenci důvodů pro udělení azylu vymezených v § 12 písm. b) zákona o azylu se žalovaný zabýval velmi podrobně na stranách 6 až 10 napadeného rozhodnutí a s jeho závěrem, že u žalobce nelze shledat ani odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, se krajský soud rovněž ztotožňuje. V případě žalobce bylo vzhledem k jím uváděným problémům posuzováno zejména zastávání určitých politických názorů a příslušnost k určité sociální skupině (z důvodu jeho odlišné sexuální orientace). Krajský soud odkazuje na odůvodnění žalovaného a dodává následující. Pokud šlo o výslech žalobce a jeho jediné zadržení (1 den) pracovníky SBU a vojenské prokuratury v únoru 2016, žalovaný správně vyhodnotil, že žalobcem popsané jednání bezpečnostních složek, byť spočívalo ve vyhrožování z trestního postihu i ve fyzickém napadení jeho osoby, nedosahovalo takové intenzity a systematickosti, aby je bylo možné podřadit pod ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Do doby jeho odjezdu žalobce z vlasti dne 30. 7. 2016 šlo prakticky o ojedinělý incident, a pokud mu u výsledku bylo vyhrožováno a byl fyzicky napaden, měl možnost se proti popsanému jednání bránit. Žalobce však žádnou z možností právní ochrany proti takovému jednání ani nezkusil. Žalovaný správně poukázal na to, že v řízení před správním orgánem bylo zjištěno, že na Ukrajině je dostatek reálných možností, jak se bránit proti postupu policejních složek, avšak žalobce žádný z těchto postupů nevyužil. Je třeba současně konstatovat, že z důkazů, které byly podkladem pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí, sice současně vyplývá, že dochází i k porušování lidských práv příslušníky ukrajinských státních orgánů, což ovšem nelze v žádném případě paušalizovat, žádný z případů popisovaných ve Zprávě Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva - Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině, neměly žádnou souvislost se žalobcem. V posuzované věci bylo naopak zjištěno, že v zemi původu žalobce jsou dostupné prostředky ochrany k hájení práv, žalobce se je však ani nepokusil využít, přičemž neexistuje žádný relevantní důvod, který by mohl vést k závěru, že žalobce patří do skupiny osob, které by byly terčem systematické diskriminace nebo pronásledování ze strany úřadů a policie.
30. V červenci 2016 se žalobce dostavil k SBU k poskytnutí údajů, a měla mu být nabízena spolupráce s tím, že mu bylo řečeno, že jinak mu hrozí trest odnětí svobody a že bylo zahájeno jeho trestní stíhání ve věci separatismu. Spolupráci odmítl a následně ze země odjel. Dle žalobce tedy mělo být proti němu zahájeno trestní stíhání, avšak žádné další kroky, které by o tom svědčily, nenastaly. U jednání soudu žalobce předložil oznámení ze dne 8. 10. 2018 a ze dne 1. 4. 2019 o předvolání jeho osoby k výsledku v trestním řízení. Z jejich obsahu však plyne, že žalobce byl předvolán v procesním postavení svědka, nikoliv jako osoba obviněná. Tedy ani tyto listiny nedokládají, že by proti žalobci bylo zahájeno trestní stíhání.
31. Ve vztahu k jednání příslušníků SBU krajský soud dále odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž „*smyslem práva azylu je poskytnout žadateli ochranu; nejde však o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu;*

nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů vypočtených v § 12 zákon o azylu“ (rozsudek ze dne 6. 11. 2009, č. j. 6 Azs 12/2003 - 49, též rozsudky ze dne 20. března 2006, č. j. 4 Azs 46/2005 - 80, a ze dne 25. srpna 2006, č. j. 8 Azs 170/2005 - 90). Původci pronásledování žadatele o mezinárodní ochranu tak musejí být motivováni některým z azylově relevantních důvodů (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. srpna 2010, č. j. 2 Azs 9/2010 - 83). Motivem jednání SBU vůči žalobci nepochybně nebyla snaha zabránit mu v projevu jeho politických nebo občanských práv a svobod nebo jej pronásledovat z taxativně vyjmenovaných skutečností dle § 12 písm. b) zákona o azylu, ale snaha zajistit si zpravodajské informace, k čemuž je SBU jakožto ukrajinská kontrarozvědka oprávněna. Pokud žalobce považoval jednání SBU za nezákonné, měl k dispozici právní prostředky ochrany, avšak nevyužil je (v tomto směru srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. dubna 2015, č. j. 10 Azs 9/2015 - 45, či ze dne 10. července 2018, č. j. 6 Azs 50/2018 - 31, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. prosince 2005 nebo č. j. 6 Azs 479/2004 - 41).

32. K obavám žalobce z možného trestního obvinění ze separatismu v návaznosti na předvolání žalobce ze dne 8. 10. 2018 a ze dne 1. 4. 2019 a domovní prohlídku, která se měla uskutečnit v bydlišti žalobce po jeho odjezdu (o které žalobce hovořil při jednání soudu), krajský soud doplňuje, že skutečnost, že v zemi původu může být (nebo již je) proti žadateli o mezinárodní ochranu vedeno trestní stíhání, byť v právním a institucionálním prostředí nedosahujícím běžné úrovně demokratických států, sama o sobě nevytváří hrozbu pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Z důkazů, které žalobce předložil, navíc ani nevyplývá, že by bylo obvinění vůči žalobci vzneseno. V tomto směru lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2012, č. j. 4 Azs 9/2012-79, který ve vztahu k Ukrajině konstatoval, že hrozbu azylově relevantního pronásledování nevytváří sama o sobě skutečnost, že v zemi původu může být nebo již bylo proti žadateli o mezinárodní ochranu zahájeno trestní stíhání. Mezinárodní ochrana totiž není nástrojem, který by sloužil k vyhnutí se negativním důsledkům trestního stíhání v zemi původu. Z podkladů shromážděných ve správním řízení pak plyne, že na Ukrajině je zaručeno právo na spravedlivý proces a možnost obhajoby, trestně stíhané osoby se také mohou obrátit na ombudsmana nebo nevládní organizace.
33. Žalovaný se dostatečně zabýval i žalobcem uváděnými problémy s jeho homosexuální orientací, a to na straně 8 napadeného rozhodnutí. Jeho závěru nelze nic vytknout. Krajský soud k tomu doplňuje, že otázkou udělení mezinárodní ochrany, resp. azylu, z důvodu homosexuální orientace se opakovaně zabývala judikatura Nejvyššího správního soudu, přičemž lze poukázat zejména na jeho rozsudek ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, publikovaný jako č. 260/2004 Sb. NSS. Podle tohoto rozhodnutí *„sexuální orientace žadatele o azyl může být podle okolností a s ohledem na poměry v zemi původu považována za znak jeho příslušnosti k určité sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Újma hrozící žadateli o azyl v důsledku opatření působících psychický nátlak (§ 2 odst. 6 zákona o azylu) nemusí být obdobně závažná jako újmy spočívající v ohrožení života nebo svobody, musí však být s nimi aspoň typově srovnatelná.“* (...) Pojem „psychického nátlaku“ je nutno *„poměřovat dalšími v § 2 odst. 6 zákona o azylu výslovně uvedenými azylově relevantními hrozbami, a sice „ohrožením života nebo svobody“.* Újma hrozící žadateli o azyl v důsledku opatření působících psychický nátlak *jistě nemusí být obdobně závažná jako újmy spočívající v ohrožení života nebo svobody, musí však být s nimi aspoň typově srovnatelná. Nepostačí tedy, půjde-li o pouhou sérii ústrků, byť v jednotlivých případech i vcelku intenzivních, pokud tyto ústrky ve svém celku nedosáhnou takové intenzity a systematickosti,*

že u dotčené osoby ve zcela zásadní míře snižují kvalitu prožívání a berou životní perspektivu a že v ní vyvolávají silný pocit celkové bezvýchodnosti a beznadějnosti její situace.“ Obdobně se vyjádřila i navazující judikatura Nejvyššího správního soudu, např. usnesení ze dne 19. 10. 2011, č. j. 4 Azs 21/2011 - 96. Ze shora citovaného rozsudku č. j. 2 Azs 66/2006 - 52, dále vyplývá, že: „Psychický nátlak pro příslušnost k sociální skupině homosexuálů by byl azylově relevantní, pouze byl-li by přičitatelný veřejné moci ve státě původu.“ (...) Veřejné moci nelze přičítat, pokud obyvatelstvo státu či jeho významná část má o určité otázce „mravnostní povahy“ (tou je i náhled na to, zda je ze společenského hlediska přípustná homosexuální orientace) takové mínění, že se z pohledu standardů západních liberálních demokracií jeví jako netolerantní. Co by však veřejné moci bylo nutno zásadně přičítat, je, pokud by obyvatelstvu nebránila tuto netoleranci projevovat, tj. např. pokud by příslušníky homosexuálních minorit nebránila před zřetelným a bezprostředně hrozícím nebezpečím fyzického napadení, pokud by se nesnažila již proběhlá napadení, o nichž se dozvěděla, vyšetřovat a případně trestat a pokud by přiměřenými opatřeními nepředcházela projevům intolerance či je dokonce přímo nebo nepřímou rozdmýchávala.“

34. Z další judikatury Nejvyššího správního soudu pak vyplývá, že „Neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice poskytnuta byla, ale neúčinně“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003 - 44). V této souvislosti lze odkázat rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, podle kterého pro to, „aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“
35. Krajský soud dále uvádí, že ze zpráv o zemi původu shromážděných žalovaným plyne, že na Ukrajině existuje dostupný mechanismus ochrany práv před jednáním, kterému byl žalobce vystaven (viz informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 107283/2016-LPTP). Ze zpráv o zemi původu plyne, že policie poskytuje ochranu různým LGBT (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender) akcím, např. Pochodům rovnosti. Z výroční zprávy Human Rights Watch 2018 ze dne 18. 1. 2018 pak vyplývá, že Ukrajina podnikla několik významných kroků k zlepšení ochrany a začlenění LGBT osob. Uvedené zprávy přitom žalobce relevantně nezpochybnil, neboť při jednání soudu předložené zprávy o zločinech z nenávisti, ke kterým došlo v roce 2018 na Ukrajině a které zpracovala veřejná organizace LGBT Center pro lidská práva „Náš svět“, zmíněné žalovaným shromážděné informace nikterak nevyvracejí. I ze žalobcem uvedených zpráv totiž plyne, že pokud jsou předmětné incidenty ohlášeny policii, pachatelé těchto útoků jsou zadrženi a vyšetřováni. Jak detailně je přitom zkoumán, resp. prokázán, motiv útoků, je pak věc další, což však nelze pouze na základě předložených krátkých zpráv nijak hodnotit.
36. Pokud žalobce uváděl, že se jej zřekl nevlastní otec a že i z jeho strany mu hrozí nebezpečí, konstatuje krajský soud, že takovéto „rodinné“ problémy lze považovat za problémy se soukromými osobami, které bez přistoupení dalších skutečností nelze považovat za důvod pro udělení azylu (vedle výše uvedené judikatury viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2004, č. j. 4 Azs 185/2004 - 43, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2016, č. j. 4 Azs 142/2016 - 41). To stejné platí i pro žalobcem tvrzené problémy s dalšími soukromými osobami (tj. sousedy apod.), které doložil listinou s výhrůžkami jeho osobě.

37. Ve shodě se žalovaným proto krajský soud uzavírá, že v průběhu správního řízení ani v průběhu řízení soudního nebyla prokázána na straně žalobce existence důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.
38. Za zákonné a zjištěným informacím odpovídající považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny) i neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, neboť v případě žalobce k tomu nebyl shledán zákonný podklad ani opodstatněnost. Rovněž v žalobě žalobce žádné konkrétní námitky či výhrady k neudělení azylu za účelem sloučení rodiny či humanitárního azylu ani neuvedl.
39. Následně krajský soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
40. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.
41. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel rovněž jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení (jejich výčet je uveden již shora), které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
42. Z pohledu ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu je nutno předně konstatovat, žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti, neboť Ukrajina patří mezi státy, které trest smrti zrušily již v roce 2000, a to pro všechny trestné činy.
43. Žalovaný se vypořádal s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když mimo jiné přiléhavě poukázal na čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, podle které pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení předmětného článku. Aby byl případný trest ponižující, muselo by doprovodné ponížení a pokoření dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Žalobcem popisované potíže

pod výše definovanou hrozbu vážné újmy subsumovat nelze. Pokud šlo o samotnou obavu z trestního stíhání, k tomu se krajský soud komplexně vyjádřil již shora u hodnocení důvodů pro udělení azylu vymezených v § 12 zákona o azylu.

44. Žalovaný se vypořádal i s otázkou, zda by žalobci mohla hrozit nějaká újma v souvislosti s tím, že v zahraničí požádal o mezinárodní ochranu. Ze zprávy MZV ČR č. j. 107318/2017-LTPT vyplývá, že není známo, že by byli neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po návratu na Ukrajinu nějakým způsobem perzekuováni, diskriminováni či znevýhodňováni ze strany státních orgánů či soukromých osob. Nejsou známy ani případy postihu navrátilivších se uprchlíků z Ruské federace.
45. Krajský soud se tak zcela ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobci v případě návratu do vlasti hrozba vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, ani ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech, nehrozí.
46. Pokud jde důvod pro udělení doplňkové ochrany kvalifikovaný v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, zabýval se žalovaný dostatečně i tímto důvodem. Konstatoval, že bezpečnostní situace na Ukrajině se v roce 2015 relativně uklidnila, pouze situace na východě Ukrajiny je stále napjatá, přičemž podle vládních i nevládních výročních zpráv nedocházelo v roce 2015 a 2016 k bezpečnostním incidentům jinde než v Luhanské a Doněcké oblasti. Žalovaný nijak nezpochybňoval existenci ozbrojeného konfliktu na východě Ukrajiny, avšak hrozbu vážné újmy z tohoto důvodu posoudil ve smyslu třístupňového testu ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68) tak, že žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné a individuální ohrožení života z důvodu svévolného násilí, neboť na Ukrajině nejde o tzv. „totální konflikt“ a žalobce má možnost usídlit se v jiné části Ukrajiny nezasažené konfliktem. Na základě shromážděných zpráv konstatoval, že možnosti stěhování v rámci Ukrajiny jsou standardní, vyjma oblastí, kde probíhají boje, přičemž úřední omezení v tomto směru neexistují. Popsal, že legislativní opatření upravují postavení vnitřně přesídlených osob, vláda zaručuje sociální dávky osobám, které se zaregistrovaly jako vnitřně přesídlené, poskytuje jim ochranu před diskriminací, zajišťuje pomoc v případě dobrovolného návratu a zjednodušuje přístup k sociálním a ekonomickým službám.
47. Žalovaný tedy neopomenul skutečnost, že Luhanská oblast, z níž žalobce pochází, je jednou ze dvou oblastí, která je zasazena ozbrojeným konfliktem, a touto otázkou se podrobně zabýval na straně 13 a 14 napadeného rozhodnutí. Krajský soud se s jeho posouzením ztotožňuje a uzavírá, že důsledky předmětného konfliktu na východě Ukrajiny nelze pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
48. Přisvědčit nutno i závěru žalovaného, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 písm. d/ zákona o azylu).
49. Krajský soud má po provedeném přezkumu za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a v podrobnostech na ně odkazuje.

50. Pro úplnost lze poznamenat, že ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru však žalobce žádné důvody neuváděl a žalobní námitky nevznesl.
51. Krajský soud má zato, že žalovaný v průběhu správního řízení zajistil dostatek aktuálních podkladů z objektivních zdrojů k současné situaci na Ukrajině, které pak správně posuzoval právě ve vztahu k individuální situaci žalobce.
52. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci, žalovaný rovněž dostatečně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Neporušil ani zásadu volného hodnocení důkazů, přičemž nelze žalobci přisvědčit ani v tom, že by žalovaný pracoval s neaktuálními či neobjektivními informacemi.

VI. Závěr a náklady řízení

53. Žalobou napadené rozhodnutí tedy bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
54. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu ani nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 25. června 2019

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně